

FILAR III

INFORMACJA NA TEMAT ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ BANKU POCZTOWEGO S.A.

według stanu na 31 grudnia 2011 roku

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	3
2. Cele i zasady zarządzania ryzykiem	5
3. Stosowanie norm ostrożnościowych	19
4. Fundusze własne	21
5. Przestrzeganie wymogów kapitałowych, o których mowa w art. 128 ustawy - Prawo bankowe	23
6. Ryzyko kredytowe i ryzyko rozmycia	27
7. Ryzyko kredytowe kontrahenta	33
8. Stosowanie metody standardowej do wyznaczania ekspozycji ważonych ryzykiem	36
9. Obliczanie kwoty ekspozycji metodą wewnętrznych ratingów	38
10. Stosowanie metody wartości zagrożonej	39
11. Ryzyko operacyjne	40
12. Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym	41
13. Ryzyko stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego	43
14. Obliczenie wymogów kapitałowych na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważone ryzykiem	45
15. Obliczanie kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów	46
16. Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego	47
17. Stosowanie metody zaawansowanej w pomiarze ryzyka operacyjnego	50
18. Stosowane zasady ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku	51

1. Wprowadzenie

1.1. Cel dokumentu

Niniejszy dokument jest realizacją postanowień „Uchwały Nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu” z późniejszymi zmianami, jak również zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą Banku Poczowego S.A. „Generalnych zasad polityki ujawnień informacji na temat adekwatności kapitałowej w Banku Poczowym S.A.”.

1.2. Słownik użytych pojęć i skrótów

Definicja pojęć i skrótów używanych w dalszej części raportu:

- **Apetyt na ryzyko** – maksymalna akceptowalna gotowość Banku do podejmowania określonej wielkości ryzyka w określonym horyzoncie czasowym zaakceptowana przez Zarząd Banku, która stanowi element strategii biznesowej oraz planów budżetowych zatwierdzanych przez Radę Nadzorczą. Sposób wyznaczania apetytu na ryzyko określony jest zgodnie z „Generalnymi Zasad Zarządzania Ryzykiem w Banku Poczowym S.A.”;
- **Awaryjny plan kapitałowy** - katalog działań naprawczych uruchamiany w sytuacji przekroczenia miar ostrożnościowych adekwatności kapitałowej;
- **Bank** - Bank Pocztowy S.A.;
- **Grupa** - Grupa Kapitałowa Banku Poczowego S.A.;
- **Filar I** – dotyczy szacowania minimalnych/regulacyjnych wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego (wyliczonych zgodnie z Uchwałą nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego);
- **Filar II** – jeden z trzech głównych elementów przepisów Bazylea II (Nowa Umowa Kapitałowa) obejmujący proces ICAAP;
- **Kapitał wewnętrzny** - oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka;
- **Proces ICAAP** (ang. *Internal Capital Adequacy Assessment Process*) - Proces Oceny Adekwatności Kapitału Wewnętrznego;
- **Prawo bankowe** - Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz.U. 2002 nr 72, poz. 665) z uwzględnieniem późniejszych zmian lub uaktualnień;
- **Współczynnik adekwatności kapitałowej lub Współczynnik wypłacalności** (ang. *Capital Adequacy Ratio*) - stosunek regulacyjnych funduszy własnych (wyliczonych zgodnie z art. 127 Prawa bankowego) do minimalnych wymogów kapitałowych (wyliczonych zgodnie z Uchwałą KNF nr 76/2010) przemnożonych przez 12,5);
- **Współczynnik kapitału wewnętrznego** (ang. *Internal Capital Ratio*) - stosunek regulacyjnych funduszy własnych (wyliczonych zgodnie z art. 127 Prawa bankowego) do kapitału wewnętrznego przemnożonego przez 12,5;
- **Uchwała KNF nr 325/2011** - Uchwała Nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 20 grudnia 2011 roku w sprawie innych pomniejszych funduszy podstawowych, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy podstawowych banku, innych pozycji bilansu banku zaliczanych do funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków ich zaliczania do funduszy uzupełniających banku, pomniejszych funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy

uzupełniających banku oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu funduszy własnych;

- **Uchwała KNF nr 385/2008** - Uchwała Nr 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym, dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu;
- **Uchwała KNF nr 258/2011** - Uchwała Nr 258/2011 z dnia 4 października 2011 roku Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku;
- **Uchwała KNF nr 386/2008** - Uchwała Nr 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności;
- **Uchwała KNF nr 76/2010** - Uchwała Nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (zastępująca Uchwałę KNF nr 380/2008).

2. Cele i zasady zarządzania ryzykiem

2.1. Zarządzanie ryzykiem

Głównym celem zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku Poczowego S.A. (dalej „Grupa”) jest zapewnienie bezpieczeństwa środkom powierzonym przez klientów Grupy oraz zapewnienie realizacji podejmowanych decyzji, skutkujących maksymalizacją uzyskiwanych dochodów w dłuższym horyzoncie czasowym, przy podejmowaniu akceptowalnego poziomu ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie jest procesem zintegrowanym i odbywa się w oparciu o regulacje nadzorcze oraz o wewnętrzne procedury zatwierdzone przez Radę Nadzorczą oraz Zarząd Banku. Obowiązujące procedury w tym zakresie podlegają okresowej weryfikacji stosownie do zmian uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych funkcjonowania Grupy. Jednostką integrującą procesy zarządzania ryzykiem w ramach Grupy jest Bank Pocztowy S.A. (dalej „Bank”).

W Banku przyjęto 3-stopniowy schemat organizacji regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem.

Ogólne ramy zarządzania ryzykiem zostały określone w następujących dokumentach przyjętych przez Radę Nadzorczą:

- Generalnych zasadach zarządzania ryzykiem w Banku Poczowym S.A.,
- Generalnych zasadach polityki kapitałowej w Banku Poczowym S.A.,
- Strategii Banku na lata 2010-2013.

Ich uszczegółowieniem są, zaakceptowane przez Zarząd Banku, zasady zarządzania poszczególnymi ryzykami delegujące obowiązki na poziom poszczególnych Departamentów i Biur. Na ich podstawie opracowano szczegółowe procedury operacyjne zawierające opis poszczególnych czynności (w tym kontrolnych) przeprowadzanych przez Wydziały, Zespoły i Stanowiska.

2.1.1. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem

W systemie zarządzania ryzykiem w Grupie uczestniczą:

- Rada Nadzorcza Banku,
- Zarząd Banku,
- Komitety ds. zarządzania ryzykiem powołane przez Zarząd Banku, zgodnie z obowiązującymi w Banku regulacjami wewnętrznymi,
- Komórki organizacyjne zarządzające poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- Komórki kontroli (w tym komórka audytu wewnętrznego oraz komórka compliance),
- Pozostałe komórki organizacyjne.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem przez Zarząd Banku oraz nad kontrolą procesu zarządzania ryzykami, zatwierdza jego główne cele i wytyczne.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za całokształt zarządzania ryzykiem w Grupie oraz podejmowanie decyzji o charakterze strategicznym wpływającym na skalę i strukturę ryzyka. Zarząd Banku zatwierdza metody zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, które obejmują takie czynności jak: identyfikacja, pomiar, monitorowanie i kontrola, raportowanie, podejmowanie działań zaradczych, a także przegląd i weryfikacja procesu zarządzania wybranym rodzajem ryzyka.

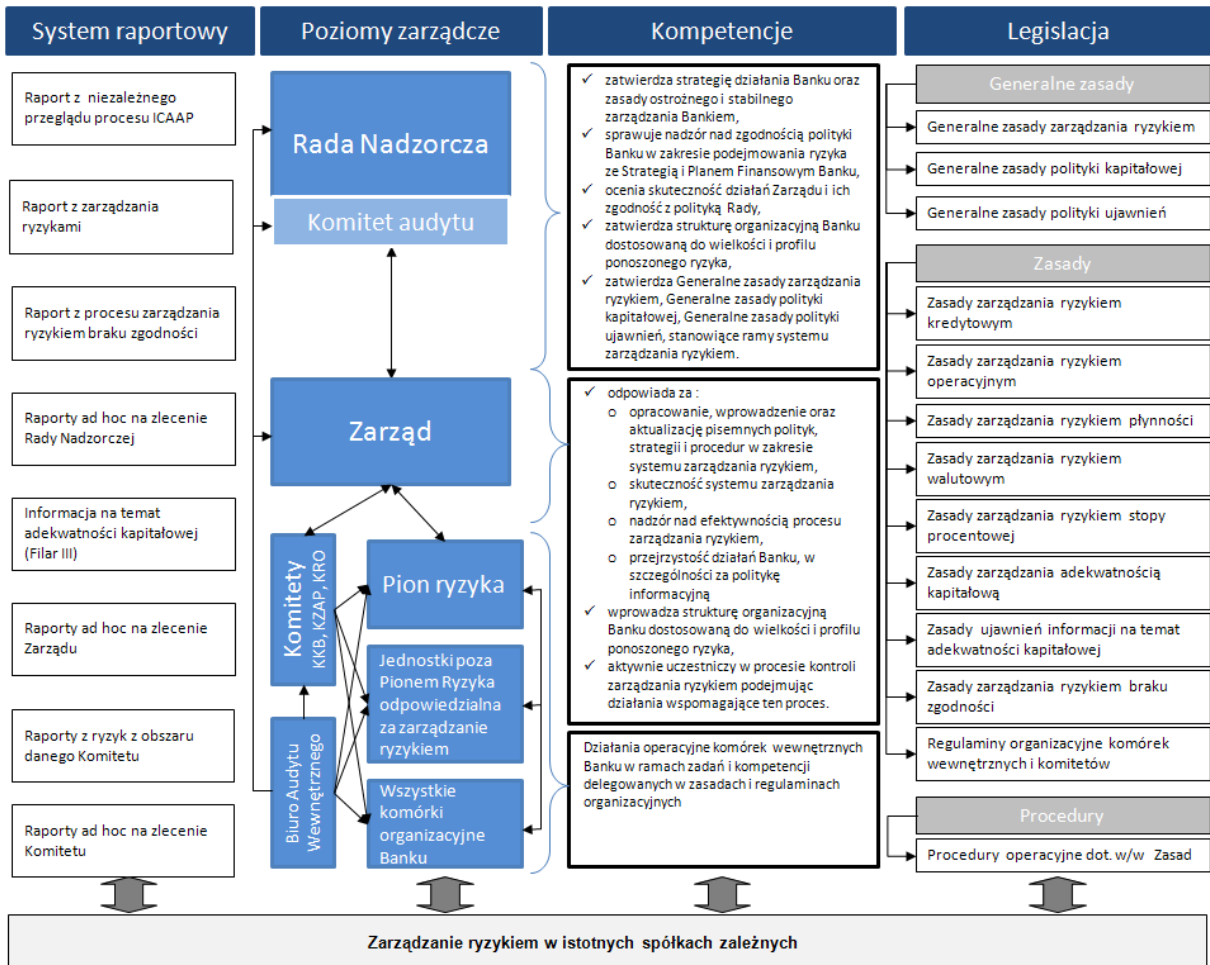
Komitety ds. zarządzania ryzykiem w Banku powoływane są przez Zarząd Banku i uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem. Komitety w Banku pełnią także funkcje opiniodawczą i rekomendacyjną w stosunku do Zarządu Banku w zakresie strategii zarządzania ryzykami, zasad i procedur realizacji poszczególnych etapów procesu zarządzania ryzykami na poszczególnych szczeblach struktury organizacyjnej, a także decyzyjną w zakresie uprawnień delegowanych przez Zarząd Banku. Dotyczy to w szczególności ustalania i monitorowania przestrzegania limitów, a także podejmowania decyzji kredytowych zgodnie z obowiązującym w Banku systemem limitów kompetencji decyzyjnych.

Ze względu na szeroki aspekt i przenikanie poszczególnych rodzajów ryzyka, a także ryzyka w obszarach poszczególnych komórek organizacyjnych, każdy rodzaj ryzyka posiada **komórkę wiodącą**, która jest odpowiedzialna za koordynację procesu zarządzania danym ryzykiem. Komórki te odpowiadają za identyfikację, pomiar, monitoring i koordynację działań zaradczych w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka. Do zadań komórek należy także opracowywanie procedur dotyczących realizacji poszczególnych etapów procesu zarządzania ryzykiem.

W Banku funkcjonuje **komórka audytu wewnętrznego**, której celem jest badanie i ocena, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, procedur i mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz opiniowanie systemu zarządzania Bankiem, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku. Dodatkowo w celu zapewnienia zgodności działania Banku z odpowiednimi prawami, przepisami oraz standardami w Banku funkcjonuje wydzielona **komórka compliance**, której celem działania jest również właściwe zarządzanie ryzykiem braku zgodności.

Poniżej przedstawiono schemat systemu zarządzania ryzykiem, prezentujący podział kompetencji poszczególnych jego uczestników, system regulacji oraz system raportowy.

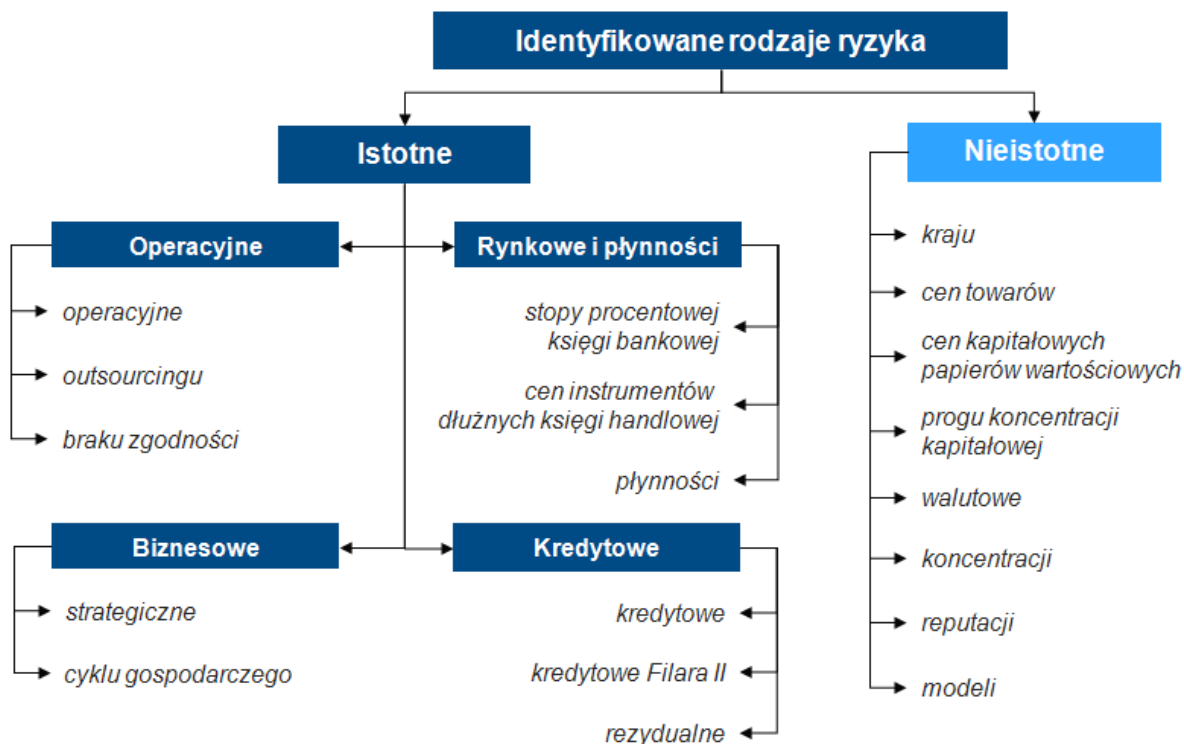
Rysunek nr 1 - System zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku Poczowego S.A.

2.1.2. Główne rodzaje ryzyka

Efektom prowadzonych działań w zakresie identyfikacji i pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka jest określenie istotnych rodzajów ryzyka z punktu widzenia Grupy, ich klasyfikacja z punktu widzenia stałej oceny istotności, a także z perspektywy celowości pokrycia danego ryzyka kapitałem własnym. Przyjętą klasyfikację ryzyka w Grupie przedstawiono na poniższym schemacie.

Rysunek nr 2 - Klasyfikacja poszczególnych rodzajów ryzyka w Grupie według stanu na 31 grudnia 2011 roku

2.2. Zarządzanie ryzykiem

2.2.1. Ryzyko kredytowe

2.2.1.1. Definicja i zarządzanie ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe jest definiowane jako ryzyko, na jakie narażona jest Grupa z tytułu zawierania transakcji kredytowych.

Ryzyko kredytowe Grupy jest zarządzane na poziomie Banku, ponieważ ze względu na specyfikę działalności spółek zależnych ponoszone przez nie ryzyko kredytowe jest nieistotne.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym obejmuje działania mające na celu ograniczanie ryzyka kredytowego, do których należą: identyfikacja, ocena (pomiar), akceptacja, monitorowanie, raportowanie.

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym Bank stosuje następujące zasady:

- analizuje ryzyko kredytowe pojedynczej ekspozycji kredytowej, portfela kredytowego i wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego;
- funkcje związane z bezpośrednią analizą wniosków, oceną ryzyka i podejmowaniem decyzji kredytowych są oddzielone od funkcji związanych z pozyskiwaniem Klientów (sprzedażą produktów bankowych);
- każda transakcja kredytowa podlega ocenie ryzyka kredytowego wg obowiązujących w Banku metodologii oceny ryzyka kredytowego dla danego typu Klienta/transakcji;
- podstawowym kryterium zawierania transakcji kredytowych jest posiadanie zdolności i wiarygodności kredytowej przez Klienta, za wyjątkiem transakcji lombardowych oraz transakcji spełniających dodatkowe wymogi określone w ustawie Prawo Bankowe;
- podejmowanie decyzji kredytowych w Banku odbywa się zgodnie z trybem i kompetencjami określonymi w przepisach wewnętrznych dotyczących oceny ryzyka kredytowego i podejmowania decyzji kredytowych;
- na szczeblu komórek organizacyjnych Centrali Banku decyzje kredytowe podejmowane są jednoosobowo lub dwuosobowo, na szczeblu Komitetów Kredytowych i organów statutowych Banku decyzje podejmowane są kolegalnie;
- każda transakcja kredytowa od momentu zawarcia do pełnego rozliczenia jest monitorowana w zakresie wykorzystania kredytu, terminowości spłat, prawnych zabezpieczeń kredytu, powiązań kapitałowo-organizacyjnych dłużnika, a w przypadku klientów instytucjonalnych również pod względem bieżącej sytuacji ekonomiczno – finansowej dłużnika; monitorowanie terminowości spłat dokonywane jest przynajmniej raz w miesiącu;
- Bank monitoruje jakość portfeli grup klientów lub typów transakcji kredytowych;
- Bank limituje i monitoruje ekspozycje kredytowe, w tym zabezpieczone hipotecznie;
- Bank monitoruje portfele ekspozycji kredytowych zagrożonych;

Ocena ryzyka kredytowego klientów detalicznych polega w Banku na wyliczeniu zdolności kredytowej, weryfikacji wiarygodności wnioskodawcy oraz ustaleniu wartości rynkowej nieruchomości w odniesieniu do pożyczek i kredytów zabezpieczonych hipotecznie.

Wyliczenie zdolności kredytowej dokonywane jest w oparciu o przedłożone przez wnioskodawcę dokumenty o osiągniętych dochodach, informacje o ponoszonych kosztach i posiadanych zobowiązaniach oraz ocenę możliwości spłaty wnioskowanej transakcji kredytowej w określonych terminach i kwotach, przy ustalonym przez Bank oprocentowaniu.

Jako podstawowy czynnik weryfikacji wiarygodności kredytowej wnioskodawców w Banku przyjmuje się terminową obsługę kredytów, pożyczek i poręczeń w wewnętrznych i zewnętrznych bazach danych oraz wydanie oceny scoringowej dla kredytów gotówkowych.

W roku 2011 Bank kontynuował politykę optymalizacji poziomu ponoszonego ryzyka kredytowego, dostosował przepisy wewnętrzne Banku do zapisów nowej Rekomendacji S KNF, dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi finansującymi nieruchomości oraz zabezpieczonymi hipotecznie.

W obszarze klientów korporacyjnych Bank kontynuował realizację inicjatywy wdrożenia nowego modułu ratingowego oraz budowy modeli ratingowych dopasowanych do docelowych grup klientów. Projektowane modele po wdrożeniu produkcyjnym oraz dokonaniu ich kalibracji w istotny sposób przyczynią się do optymalizacji dochodowości i szkodowości portfela korporacyjnego.

2.2.1.2. Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka kredytowego

W Banku dąży się do przyjmowania zabezpieczeń najwyższej jakości. Podstawowymi kryteriami oceny jakości przedmiotu zabezpieczenia jest jego wartość rynkowa oraz płynność. Przy ocenie jakości zabezpieczenia Bank przyjmuje zasadę ostrożnego szacowania zarówno wartości rynkowej, jak i likwidacyjnej zabezpieczenia mając na uwadze, iż wymuszona sprzedaż składników majątkowych stanowiących zabezpieczenie kredytu powoduje, że uzyskiwana cena sprzedaży jest niższa niż rzeczywista wartość tego majątku. Stosowany system zabezpieczeń ma na celu ograniczenie ryzyka kredytowego w Banku i regulowany jest odrębnymi przepisami wewnętrznymi.

W Banku stosowane formy zabezpieczenia transakcji kredytowych uzależnione są od:

- rodzaju ryzyka,
- wielkości i rodzaju zaangażowania,
- okresu zaangażowania,
- przyjętych innych form minimalizacji ryzyka lub jego skutków.

2.2.2. Ryzyko operacyjne

Grupa określa pojęcie **ryzyka operacyjnego** jako ryzyko poniesienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych. Definicja nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka reputacji, którymi zarządza się odrębnie, natomiast uwzględnia ryzyko prawne.

Zgodnie z przyjętymi założeniami w Banku, jak również Grupie, funkcjonuje struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmująca wszystkie komórki organizacyjne, oddziały oraz spółki zależne. Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym realizowane jest przez wszystkich dyrektorów w podległych im komórkach organizacyjnych i oddziałach. W ramach bieżącego zarządzania podejmowane są działania mające na celu ocenę skali występującego ryzyka, ograniczenie skutków występujących zdarzeń oraz redukcję możliwości wystąpienia ryzyka w przyszłości. Nadzór nad całościowym procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym sprawuje Zarząd Banku. Funkcję opiniodawczą w zakresie podejmowanych działań mających wpływ na ryzyko operacyjne pełni Komitet Ryzyka Operacyjnego. Z kolei funkcja nadzoru nad procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym została umiejscowiona w Pionie Ryzyka.

Każdy pracownik Banku oraz Grupy w ramach swojego stanowiska pracy identyfikuje zdarzenia ryzyka operacyjnego, które następnie są gromadzone w dedykowanej do tego celu bazie danych. Zdarzenia są na bieżąco weryfikowane przez tzw. koordynatorów ryzyka operacyjnego oraz monitorowane przez komórkę koordynującą pod względem liczby występujących zdarzeń oraz wielkości strat. Monitorowanie zagrożeń pozwala na podejmowanie działań w zakresie ograniczania skutków zdarzeń oraz wdrażania instrumentów ograniczających ryzyko w przyszłości.

Grupa nieustannie optymalizuje procesy zarządzania ryzykiem operacyjnym w ramach struktur Banku oraz w obszarze współpracy z podmiotami Grupy, jak i z Poczta Polska S.A. W ocenie Banku prace rozwojowe w zakresie ryzyka operacyjnego mają pozytywny wpływ na kształtowanie się poziomu ryzyka operacyjnego zarówno w perspektywie bieżącej, jak również w przyszłej działalności.

Dodatkowo w zakresie ograniczania ryzyka operacyjnego w Banku obowiązują między innymi procedury związane z realizacją „Generalnych zasad polityki bezpieczeństwa Banku Poczowego S.A.” dotyczące przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy, przeciwdziałania przestępczości, zasad ochrony zasobów Banku zarządzania ciągłością działania, ochrony danych osobowych, informacji niejawnych i tajemnicy przedsiębiorcy oraz zasad zarządzania bezpieczeństwem informacji w systemach teleinformatycznych.

Komitet Ryzyka Operacyjnego, Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza Banku otrzymują cykliczne raporty dotyczące ryzyka operacyjnego w Grupie.

2.2.3. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe identyfikowane w Grupie to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Grupy oraz jej kapitału z tytułu niekorzystnych zmian stóp procentowych oraz kursów walutowych.

Ryzyko rynkowe Grupy jest zarządzane na poziomie Banku, ponieważ ze względu na specyfikę działalności spółek zależnych ponoszone przez nie ryzyko rynkowe jest nieistotne.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się w Banku na podstawie pisemnych instrukcji i procedur, w których są określone cele zarządzania ryzykiem rynkowym, metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania oraz raportowania ryzyka rynkowego. W regulacjach określony jest także zakres kompetencji poszczególnych jednostek Banku w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym.

W Banku występuje organizacyjne wyodrębnienie jednostek odpowiedzialnych za kontrolę, monitorowanie oraz zarządzanie ryzykiem rynkowym.

Raporty ryzyka rynkowego sporządzane są z podziałem na ryzyko stopy procentowej Księgi Bankowej, ryzyko stopy procentowej Księgi Handlowej oraz ryzyko walutowe. Dzielne raporty służą do zarządzania operacyjnego ryzykiem rynkowym natomiast raporty okresowe sporządzane są w celach zarządczych.

Nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest optymalizowanie procesu zarządzania ekspozycjami przy jednoczesnej ochronie wyniku finansowego.

W zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

2.2.3.1. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko, na jakie narażony jest wynik finansowy oraz fundusze własne Banku z powodu zmian stóp procentowych. Ryzyko stopy procentowej wynika z następujących źródeł:

- niedopasowania terminów przeszacowania – ryzyko to wyraża się w zagrożeniu przychodów Banku, przede wszystkim odsetkowych, w sytuacji niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych lub istotnej zmiany struktury przeszacowania pozycji w bilansie powodującej zmiany w wyniku z tytułu odsetek;
- ryzyka bazowego – wynikającego z niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp procentowych produktów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania;
- ryzyka krzywej dochodowości – polegającego na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego indeksu lub rynku;
- ryzyka opcji klienta – powstającego, gdy klient zmienia wielkość i harmonogram przepływów gotówkowych aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, do czego ma prawo zgodnie z umową kredytową lub depozytową, bez ponoszenia dodatkowych kosztów.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest kształtowanie struktury aktywów i pasywów, zapewniające ochronę wartości bieżącej oraz wyniku odsetkowego Banku przy zaakceptowanym poziomie ryzyka stopy procentowej. Polega ono na:

- identyfikacji ryzyka,
- wyliczaniu miar ryzyka (pomiar),
- limitowaniu – określaniu dopuszczalnego poziomu ryzyka,
- monitorowaniu pozycji i zmian w poszczególnych księgach, portfelach oraz wykorzystania limitów,
- raportowaniu ekspozycji na ryzyko,
- zabezpieczeniu ekspozycji narażonej na ryzyko stopy procentowej.

Bank dostosowuje zarządzanie ryzykiem stopy procentowej do rodzaju i skali prowadzonej działalności.

W Banku ryzyko stopy procentowej dzieli się na ryzyko stopy procentowej Księgi Bankowej i Księgi Handlowej. Bank od grudnia 2011 roku prowadzi działalność handlową na instrumentach stopy procentowej.

Pomiar i monitorowanie ryzyka stopy procentowej dokonywane jest za pomocą następujących miar ryzyka:

- wartość luki oraz luki skumulowanej stopy procentowej w poszczególnych przedziałach przeszacowania,
- BPV – (ang. Basis Point Value) oznacza wyrażone w wartościach pieniężnych ryzyko stopy procentowej, jakie wiąże się z utrzymaniem danej pozycji przy zmianie stóp procentowych o jeden punkt bazowy,
- Duration – miara ryzyka stopy procentowej, interpretowana jako średni czas trwania instrumentu lub portfela,
- wskaźniki przedpłat kredytów i zrywalności depozytów dla poszczególnych typów produktów i podmiotów.

Ryzyko generowane w ramach poszczególnych pozycji limitowane jest wielkością określonych wskaźników, m.in. luki skumulowanej, BPV i Duration.

Dodatkowo Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, polegające na analizie wrażliwości, badającej wpływ zmian stóp procentowych na wartość bieżącą pozycji narażonych na ryzyko w oparciu o założone zmiany krzywej dochodowości a także wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku.

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko stopy procentowej:

- w celach operacyjnych dla Departamentu Skarbu – codziennie,
- w celach zarządczych dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami – miesięcznie,
- w celach zarządczych dla Zarządu Banku – miesięcznie,
- w celach zarządczych dla Rady Nadzorczej Banku – przynajmniej dwa razy w roku.

Tabela nr 1 – Zestawienie limitów BPV (+10 p.b.) według stanu na 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2011 roku (w tys. zł) dla Księgi Bankowej i Księgi Handlowej

Zmiana	Stan na 31/12/2011	Stan na 31/12/2010
Księga Bankowa	432	308
Księga Handlowa	(19)	0

2.2.3.2. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz jego kapitału z tytułu niekorzystnych zmian kursów walutowych. Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ochrona wyniku finansowego z tytułu różnic kursowych przy zaakceptowanym przez Bank poziomie ryzyka.

Bank w procesie zarządzania ryzykiem walutowym dokonuje pomiaru tego ryzyka poprzez:

- wyliczanie pozycji całkowitej Banku,
- wyliczanie pozycji w poszczególnych walutach,
- wyliczanie wartości zagrożonej (VaR),
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

Wartość narażona na ryzyko (VaR) definiowana jest jako maksymalna strata, którą może ponieść Bank w założonym horyzoncie czasowym, z określonym prawdopodobieństwem. Bank wylicza wartości VaR metodą symulacji historycznej przy założeniu 99% przedziału ufności i 10-dniowego okresu utrzymywania pozycji.

Testy warunków skrajnych będące dopełnieniem miary VaR dla ryzyka walutowego służą określeniu potencjalnej straty, na jaką narażony jest Bank przy wystąpieniu bardzo niekorzystnych (skrajnych) zmian kursów walutowych.

Bank przeprowadza następujące rodzaje scenariuszy:

- scenariusze hipotetyczne – przyjmuje się hipotetyczną zmianę kursów walutowych,
- scenariusze historyczne – scenariusze na podstawie historycznych obserwacji kursów walutowych.

W procesie zarządzania ryzykiem walutowym Bank codziennie monitoruje:

- wartość pozycji w poszczególnych walutach,
- limit ograniczający wartość VaR,
- limity stop-loss ograniczające wartość straty w okresie dziennym, tygodniowym i miesięcznym.

Tabela nr 2 - Statystyka miary VaR dla ryzyka walutowego w 2011 roku (w tys. zł)

Opis	Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Stan na 31 grudnia 2011
VaR	7	231	35	19

Tabela nr 3 - Wartość maksymalna i średnia w odniesieniu do wartości bezwzględnych pozycji w 2011 roku (w tys. waluty)

Waluta	Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Stan na 31 grudnia 2011
USD	0	1241	93	32
EUR	2	747	189	(181)
GBP	0	234	23	9
CHF	9	111	68	28

W 2011 roku ryzyko walutowe Grupy kształtowało się na bardzo niskim poziomie, co wynikało z niewielkiego udziału aktywów i pasywów walutowych w sumie bilansowej (poniżej 2%). Wartość całkowitej pozycji walutowej nie przekraczała 2% funduszy własnych, co nie generowało wymogu kapitałowego na to ryzyko.

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji narażonych na ryzyko walutowe:

- raport dzienny dla Departamentu Skarbu, udostępniony członkom Zarządu Banku,
- raport miesięczny oraz kwartalny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku,
- raport kwartalny dla Rady Nadzorczej.

2.2.3.3. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko wystąpienia utraty zdolności do terminowego regulowania zobowiązań, na skutek niekorzystnego ukształtowania się struktury aktywów i zobowiązań. Źródłem ryzyka płynności może być niedopasowanie strumieni pieniężnych, nagle wycofanie depozytów przez depozytariuszy, koncentracja źródeł finansowania oraz portfela kredytowego, ograniczona sprzedawalność aktywów, niedotrzymanie zobowiązań przez kontrahentów Grupy Kapitałowej Banku Poczowego lub inna nieprzewidziana sytuacja na rynku finansowym.

Ryzyko płynności Grupy jest zarządzane na poziomie Banku, ponieważ ze względu na specyfikę działalności spółek zależnych ponoszone przez nie ryzyko płynności jest nieistotne.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest bilansowanie wpływów i wypływów środków z transakcji bilansowych i pozabilansowych w celu zapewnienia efektywnych kosztowo źródeł finansowania, generowania nadwyżek finansowych i odpowiedniego ich wykorzystania. Bank kształtuje strukturę aktywów i zobowiązań, zapewniającą osiągnięcie zakładanych wskaźników finansowych, przy zaakceptowanym przez Bank poziomie ryzyka płynności.

Bank kieruje się następującymi zasadami w procesie zarządzania ryzykiem płynności:

- utrzymywany jest akceptowalny poziom płynności, którego podstawą jest utrzymanie odpowiedniego zasobu aktywów płynnych,
- główne źródło finansowania aktywów Banku stanowią stabilne środki finansowania, w tym przede wszystkim baza depozytowa,
- podejmowane są działania w celu utrzymywania poziomu ryzyka płynności w ramach przyjętego profilu ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się w Banku na podstawie pisemnych instrukcji i procedur, w których są określone metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania oraz raportowania ryzyka płynności. Co najmniej raz w roku Bank dokonuje przeglądu i weryfikacji instrukcji i procedur w tym także wewnętrznych limitów płynności. W regulacjach określony jest także zakres kompetencji poszczególnych jednostek Banku w procesie zarządzania ryzykiem płynności.

Ryzyko płynności w Banku identyfikowane jest w podziale na płynność bieżącą i strukturalną, a także rynkową instrumentów. Płynność bieżąca definiowana jest jako płynność monitorowana, zarządzana w horyzoncie czasowym do 7 dni i dotyczy w szczególności zarządzania rachunkiem w Departamencie Systemu Płatniczego NBP, rezerwą obowiązkową oraz saldami na rachunkach nostro. Proces strukturalnego zarządzania płynnością obejmuje kształtowanie struktury bilansu, zapewniającej utrzymanie właściwego stopnia płynności krótkoterminowej, średnioterminowej i długoterminowej. Dotyczy to zwłaszcza dopasowania terminów spłat kredytów udzielonych przez Bank z terminami zwrotów przyjętych depozytów klientów. Ryzyko płynności rynkowej instrumentów definiowane jest jako ryzyko związane z sytuacją, kiedy pozycja w aktywach nie może zostać upłynniona w krótkim czasie bez znacznego wpływu na jej cenę. Proces zarządzania płynnością rynkową

instrumentów finansowych polega, m.in. na ścisłym limitowaniu inwestycji w instrumenty finansowe, w tym instrumenty o ograniczonej płynności.

W celu określenia poziomu ryzyka płynności finansowej Bank wykorzystuje różne metody jego pomiaru i oceny, w tym:

- metodę kontraktowej i urealnionej luki płynności,
- badanie stabilności i koncentracji bazy depozytowej,
- metodę nadwyżki aktywów płynnych nad pasywami niestabilnymi,
- analizy szokowe.

W celu ograniczania ryzyka płynności Bank stosuje limity płynności oraz progi ostrzegawcze nałożone na wybrane miary m.in. na wskaźniki płynności czy niedopasowanie skumulowanych urealnionych przepływów wynikających z aktywów i pasywów w poszczególnych pasmach czasowych.

Zgodnie z uchwałą KNF nr 386/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności (z późn. zm.), Bank monitoruje oraz przestrzega nadzorcze wskaźniki płynności. W pierwszym półroczu 2011 roku wystąpiło jednodniowe przekroczenie nadzorczych limitów płynności krótkoterminowej, tj. limitu luki płynności krótkoterminowej M1 i limitu współczynnika płynności krótkoterminowej M2. Odnotowane przekroczenie miało charakter techniczny i nie spowodowało zagrożenia pozycji płynnościowej Banku. W 2011 roku i latach ubiegłych Bank spełniał wymagania w zakresie minimalnych poziomów miar nadzorczych.

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko płynności:

- raport dzienny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami, Zarządu i Departamentu Skarbu,
- raport miesięczny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku,
- raport kwartalny dla Rady Nadzorczej Banku i Zarządu Banku.

Bank posiada zdefiniowane plany awaryjnego działania w sytuacji nagłych wahań poziomu bazy depozytowej. Z analizy szybko dostępnych źródeł finansowania wynika, iż w sytuacjach hipotetycznie obniżonej płynności, Bank jest w stanie pozyskać środki w odpowiedniej wysokości, bez uruchamiania, tzw. planów awaryjnych.

Wskaźniki płynności kształtują się w ramach obowiązujących limitów ograniczających ryzyko płynności, co oznacza, iż płynność Banku utrzymuje się na bezpiecznym i stabilnym poziomie – ryzyko utraty płynności nie stanowi zagrożenia dla Banku.

Tabela na kolejnej stronie przedstawia zobowiązania finansowe Banku według stanu na 31 grudnia 2011r. według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

Tabela nr 4 - Zobowiązania finansowe Grupy według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności według stanu na 31 grudnia 2011 roku (tys. zł)

Zobowiązania	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Razem poniżej 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 12 miesięcy	O nieokreślonej zapadalności	Razem
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	10	0	0	10	0	0	0	0	10
Zobowiązania wobec innych banków	2 828	0	0	2 828	0	0	0	0	2 828
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	4	303	0	307	0	0	0	0	307
Zobowiązania wobec klientów	1 040 516	2 42 885	1 564 420	2 847 821	5 364	321	5 685	1 831 260	4 684 766
Zobowiązania podporządkowane	1 954	0	0	1 954	43 041	47 202	90 243	0	92 197
Rezerwy	0	0	0	0	0	0	0	4 827	4 827
Pozostałe zobowiązania	104 757	1 966	1 582	108 305	921	78	999	167	109 471
Zobowiązania razem	1 150 069	245 154	1 566 002	2 961 225	49 326	47 601	96 927	1 836 254	4 894 406
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	25 558	44 689	111 125	181 372	16 502	1 763	18 265	202 547	402 184

2.2.4. Pozostałe ryzyka

Poza powyżej wymienionymi i szczegółowo opisanymi rodzajami ryzyka Grupa Banku identyfikuje i ocenia następujące rodzaje ryzyka, które w ocenie Grupy Banku wymagają dodatkowego wyjaśnienia:

- ryzyko braku zgodności,
- ryzyko strategiczne,
- ryzyko cyklu gospodarczego.

2.2.4.1. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności to ryzyko sankcji prawnych bądź regulaminowych, strat materialnych, strat finansowych lub utraty dobrej reputacji, na jakie narażony jest Bank w wyniku nie zastosowania się do odpowiednich przepisów i standardów. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności ma na celu zapewnienie zgodności działania Grupy z odpowiednimi prawami, przepisami i standardami.

Zarządzaniu ryzykiem braku zgodności podlegają w szczególności obszary związane z:

- przestrzeganiem ustawy Prawo Bankowe oraz innych przepisów prawa, w tym przepisów prawa Unii Europejskiej,
- przestrzeganiem właściwych standardów rynkowych, dobrych praktyk i kodeksów postępowania przyjętych przez sektor bankowy,
- przeciwdziałaniem nadużyciom,
- przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- powstawaniem i zarządzaniem konfliktami interesów.

Identyfikacja zdarzeń ryzyka braku zgodności jest procesem ciągłym i odbywa się m.in. w oparciu o dane z bazy zdarzeń ryzyka operacyjnego, dane z bazy reklamacji, skarg i wniosków, zgłoszenia o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz informacje otrzymane z komórek organizacyjnych Centrali, w szczególności związane z ustalaniem stopnia dostosowania Banku do zmiany przepisów prawa. Wykryte zdarzenia ryzyka braku zgodności lub zdarzenia wskazujące na możliwość zaistnienia ryzyka braku zgodności komórka ds. compliance ewidencjonuje w bazie zdarzeń ryzyka braku zgodności oraz podejmuje czynności wyjaśniające i mitygujące, mające na celu zlikwidowanie lub zminimalizowanie zarejestrowanego ryzyka braku zgodności.

Pomiar poziomu występującego ryzyka braku zgodności dokonywany jest za każdy kwartał. Dla potrzeb pomiaru i monitorowania poziomu ryzyka braku zgodności metodą matematyczną wyznaczone zostały trzy kluczowe obszary pomiaru tego ryzyka, którym przydzielono wagi i przypisano miary. Zaistniałe zdarzenie braku zgodności jest ujmowane w adekwatnym obszarze, mierzone oraz oceniane. Na podstawie dokonanej oceny ustalany jest poziom ryzyka braku zgodności, według skali trzystopniowej (poziom ryzyka niski, średni lub wysoki), zgodnie z ustalonymi przedziałami.

Ponadto, komórka ds. compliance opiniuje bankowe przepisy wewnętrzne pod kątem spójności i zgodności zapewniając ich adekwatność do prowadzonej działalności, a także prowadzi stały monitoring zmian przepisów prawa krajowego oraz Unii Europejskiej, orzeczeń sądów krajowych i Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, przez co możliwe jest płynne dostosowywanie się Banku do zmieniającego się otoczenia prawnego.

2.2.4.2. Ryzyko strategiczne

Ryzyko strategiczne jest to ryzyko na jakie narażona jest Grupa Banku jako podmiot gospodarczy, pośrednio jego wynik finansowy i kapitał, z tytułu niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, braku lub wadliwej realizacji przyjętej strategii oraz zmian w otoczeniu biznesowym lub niewłaściwej reakcji na zachodzące w nim zmiany.

W kwietniu 2010 roku Rada Nadzorcza zatwierdziła Strategię Banku Poczowego S.A. na lata 2010-2013.

Nowa strategia określiła pięć celów strategicznych oraz osiem inicjatyw strategicznych, służących osiągnięciu celów strategicznych. W dniu 30 października 2011 roku Rada Nadzorcza Banku przyjęła „Plan Finansowy Banku Poczowego S.A. na 2012 rok” określający szczegółowe założenia w zakresie kierunków rozwoju Banku w 2012 roku.

Monitorowanie realizacji Strategii ma na celu badanie skuteczności podejmowanych działań w ramach dążenia do osiągnięcia celów Banku zdefiniowanych w Strategii oraz jakościową ocenę ryzyka strategicznego Banku.

2.2.4.3. Ryzyko cyklu gospodarczego

Ryzyko cyklu gospodarczego to ryzyko długotrwałego wpływu niekorzystnej fazy cyklu gospodarczego (spowolnienia lub recesji) na wynik finansowy lub kapitały Banku.

Na sytuację sektora bankowego w Polsce wpływ ma między innymi stan polskiej gospodarki.

Bank prowadzi stały monitoring wskaźników makroekonomicznych obrazujących stan polskiej gospodarki, jak również raz w miesiącu przygotowuje szczegółowe raporty makroekonomiczne będące podstawą do podejmowania odpowiednich decyzji przez władze Banku.

W 2011 roku, w związku z zawirowaniami na międzynarodowych rynkach finansowych i pogarszaniem się sytuacji gospodarczej w strefie euro wzrosło zagrożenie pogorszenia sytuacji gospodarczej również w Polsce, w związku z czym ryzyko cyklu gospodarczego określone został jako istotne okresowo. Pogorszenie się koniunktury gospodarczej, wzrost podatków, wzrost inflacji, wzrost stóp procentowych, istotne zmiany kursów walutowych oraz utrzymujące się na podwyższonym poziomie bezrobocie mogą prowadzić do pogorszenia sytuacji finansowej klientów (w tym Nestorów, jako grupy docelowej Banku) i ich zdolności do regulowania zaciągniętych zobowiązań, zakładania lokat i nabywania produktów finansowych oferowanych przez Bank. Pogorszenie się koniunktury może spowodować również wzrost ponoszonych przez Bank strat z tytułu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek lub ograniczyć wzrost wartości portfela kredytów i pożyczek udzielanych przez Bank. W warunkach utrzymującej się niestabilnej sytuacji rynkowej, spowolnienia gospodarczego i rosnącego bezrobocia przy coraz bardziej ograniczanej konsumpcji i inwestycjach, może nastąpić istotny spadek wartości aktywów klientów Banku, m.in. wartości nieruchomości stanowiących zabezpieczenie udzielanych przez Bank kredytów.

3. Stosowanie norm ostrożnościowych

3.1. Nazwa Banku

Pełna nazwa Banku brzmi Bank Pocztowy Spółka Akcyjna.

3.2. Opis jednostek w Grupie

W skład Grupy na dzień 31 grudnia 2011 roku wchodzi Bank Pocztowy S.A. oraz następujące spółki zależne, konsolidowane metodą pełną:

Tabela nr 5 - Procentowy udział Banku w kapitale spółek zależnych według stanu na 31 grudnia 2011 roku

Jednostka	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Udziały
Centrum Operacyjne Sp. z o.o.	Bydgoszcz	Działalność wspomagająca usługi finansowe	100 %
Spółka Dystrybucyjna Banku Poczowego Sp. z o.o.	Warszawa	Pośrednictwo finansowe	100 %

Na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Bank w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Banku w kapitałach tych jednostek.

Centrum Operacyjne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zostało zawiązane przez Zarząd Banku Poczowego S.A., w dniu 20 maja 2010 roku na podstawie Aktu założycielskiego Spółki.

Zarząd Banku Poczowego S.A. działał w oparciu o:

- uchwałę Rady Nadzorczej Banku Poczowego S.A. nr VII/12/VIII/2010 z dnia 29 kwietnia 2010 roku w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółki wsparcia operacyjnego Banku Poczowego S.A.,
- „Strategię Banku Poczowego na lata 2010 – 2013” zatwierdzoną uchwałą Rady Nadzorczej Banku Poczowego S.A. nr V/12/VIII/2010 z dnia 29 kwietnia 2010 roku,
- uchwałę Zarządu Banku Poczowego S.A. nr C2/XI/20/2010 z dnia 19 maja 2010 roku w sprawie powołania spółki wsparcia operacyjnego Banku Poczowego S.A.

Spółka rozpoczęła działalność z dniem 28 maja 2010 roku.

Podstawowa działalność Centrum Operacyjnego Sp. z o.o. według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) została zakwalifikowana jako pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych – symbol 6619Z. Spółka powstała w celu świadczenia profesjonalnych usług zaplecza/back-office dla produktów aktywnych i pasywnych wspomagających podstawową działalność bankową. Na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku Centrum Operacyjne Sp. z o.o. świadczyło usługi na rzecz Banku oraz na rzecz Spółki Dystrybucyjnej Banku Poczowego Sp. z o.o. Na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku kapitał zakładowy Spółki wynosi 3.284 tys. zł, w tym wniesiony aport w wysokości 784 tys. zł.

Spółka Dystrybucyjna Banku Poczowego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością została zawiązana przez Zarząd Banku Poczowego S.A., w dniu 20 maja 2010 roku na podstawie Aktu założycielskiego Spółki.

Reprezentanci Banku Poczowego S.A. działali w oparciu o:

- uchwałę Rady Nadzorczej Banku Poczowego S.A. nr VI/12/VIII/2010 z dnia 29 kwietnia 2010 roku w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółki dystrybucyjnej Banku Poczowego S.A.,
- „Strategię Banku Poczowego na lata 2010 – 2013” zatwierdzoną uchwałą Rady Nadzorczej Banku Poczowego S.A. nr V/12/VIII/2010 z dnia 29 kwietnia 2010 roku,

- uchwałę Zarządu Banku Poczowego S.A. nr C2/X/20/2010 z dnia 19 maja 2010 roku w sprawie powołania spółki dystrybucyjnej Banku Poczowego S.A.

Spółka rozpoczęła działalność z dniem 28 maja 2010 roku.

Podstawowa działalność Spółki Dystrybucyjnej Banku Poczowego Sp. z o.o. według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) została zakwalifikowana jako pozostałe formy udzielania kredytów – symbol 6492Z. Spółka powstała w celu stworzenia mobilnych struktur sprzedażowych do produktów finansowych, w tym przede wszystkim współpracy z Bankiem Poczowym S.A. w zakresie dystrybucji produktów i usług Banku.

Spółka Dystrybucyjna Banku Poczowego Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2010 roku współpracowała z Bankiem Poczowym S.A. w zakresie dystrybucji jego produktów.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku kapitał zakładowy Spółki wynosił 2.000 tys. zł.

W dniu 30 września 2011 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki Dystrybucyjnej Banku Poczowego Sp. z o.o. podjęło Uchwałę nr NZW/1/2011 w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego i pokrycia udziałów. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało pokryte poprzez wniesienie wkładu niepieniężnego (aportu) w wysokości 680 tys. zł. W dniu 9 stycznia 2012 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy KRS wydał postanowienie o wpisaniu podwyższonego kapitału Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku kapitał zakładowy Spółki wynosi 2.680 tys., w tym aport w wysokości 680 tys. zł.

3.3. Informacje o istotnych, istniejących lub przewidywanych przeszkodach natury prawnej lub praktycznej, w szybkim przekazaniu funduszy własnych albo spłacie zobowiązań między podmiotem dominującym a jego podmiotami zależnymi

Wszelkie transakcje wewnątrz Grupy, w tym spłata wzajemnych zobowiązań oraz przekazanie funduszy, odbywają się z zachowaniem przepisów prawa obowiązujących spółki, w tym w szczególności z zachowaniem zasad Kodeksu spółek handlowych oraz postanowień statutu poszczególnych podmiotów w Grupie.

W Grupie nie występują obecnie oraz zgodnie z najlepszą wiedzą nie przewiduje się wystąpienia istotnych przeszkód natury prawnej lub praktycznej w szybkim przekazywaniu funduszy własnych albo spłacie zobowiązań między podmiotem dominującym a spółkami zależnymi.

3.4. Łączna kwota niedoborów kapitału we wszystkich podmiotach zależnych nieobjętych konsolidacją oraz imienna lista tych podmiotów, przy czym niedobór kapitału jest rozumiany jako różnica między faktycznymi funduszami własnymi i minimalnym wymogiem kapitałowym

W Grupie nie występują podmioty zależne nieobjęte konsolidacją.

4. Fundusze własne

4.1. Podstawowe informacje dotyczące głównych właściwości i warunków odnoszących się do wszystkich pozycji i składników funduszy własnych

Skonsolidowane fundusze własne składają się z funduszy podstawowych i uzupełniających. Na dzień 31 grudnia 2011 roku fundusze podstawowe Grupy obejmowały:

- fundusze zasadnicze (kapitał zakładowy, zapasowy i rezerwowy),
- pozycje dodatkowe funduszy podstawowych (fundusz ogólnego ryzyka, zysk netto bieżącego okresu),
- pozycje pomniejszające fundusze podstawowe (wartości niematerialne według ich wyceny bilansowej, niezrealizowane straty z instrumentów dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, stratę z lat ubiegłych).

Fundusze uzupełniające Grupy na koniec 2011 roku obejmowały:

- niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży,
- zobowiązania podporządkowane zaliczone do funduszy uzupełniających.

4.2. Suma funduszy własnych oraz wartość poszczególnych składników i pomniejszeń funduszy podstawowych i uzupełniających określonych w art. 127 ustawy – Prawo bankowe i Uchwale nr 325/2011 KNF

W „Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Poczowego S.A. w 2011 roku” Bank zaprezentował fundusze własne w wysokości 365 348 tys. zł, natomiast po uwzględnieniu zaudytowanego pełnego wyniku netto bieżącego okresu wynoszą 386 109 tys. zł. Na koniec 2010 roku fundusze własne Grupy wynosiły 270 143 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia sumę funduszy własnych oraz wartość poszczególnych składników i pomniejszeń funduszy podstawowych i uzupełniających określonych w art. 127 ustawy – Prawo bankowe i Uchwale Nr 325/2011 KNF zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2011 roku.

Tabela nr 6 - Struktura funduszy własnych Grupy według stanu na 31 grudnia 2011 roku (w tys. zł)

Pozycja	31 grudnia 2011
I. Fundusze podstawowe (Tier I)	294 495
1. Fundusze zasadnicze	212 841
a) Kapitał zakładowy	97 290
b) Kapitał zapasowy	33 301
c) Kapitał rezerwowy	82 250
2. Pozycje dodatkowe funduszy podstawowych	111 250
a) Fundusz ogólnego ryzyka	81 695
b) Zysk netto bieżącego okresu */	29 555
3. Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe	-29 596
a) Wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej	-24 801
b) Strata z lat ubiegłych */	-536
c) Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży	-4 259
II. Fundusze uzupełniające (Tier II)	91 614
1. Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży	1 274
2. Zobowiązania podporządkowane zaliczone do funduszy uzupełniających	90 340
Fundusze własne	386 109

Na koniec 2011 roku ponad 76,3% funduszy własnych stanowiły fundusze własne podstawowe. Oznacza to, iż baza kapitałowa Grupy składa się w znaczącej części z funduszy o najwyższej jakości charakteryzujących się największym poziomem stabilności.

Kwota kapitału krótkoterminowego oraz składniki zaliczone do kapitału krótkoterminowego określone zgodnie z § 5 ust. 1 Uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków

Grupa nie korzysta z kapitału krótkoterminowego.

4.3. Pozycje wymienione w § 2 ust. 1 pkt 3 i 4 Uchwały nr 325/2011 KNF

Grupa nie stosuje metody wewnętrznych ratingów, jak również nie posiada ekspozycji sekurytyzacyjnych.

4.4. Dla banków, o których mowa w § 5 ust. 4 Uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków – suma funduszy własnych i kapitału krótkoterminowego

Grupa nie korzysta z kapitału krótkoterminowego.

5. Przestrzeganie wymogów kapitałowych, o których mowa w art. 128 ustawy - Prawo bankowe

5.1. Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego stanowiącego wsparcie bieżącej i przyszłej działalności banku

Zarządzanie adekwatnością kapitałową ma na celu utrzymywanie posiadanych przez Grupę kapitałów własnych na poziomie nie niższym niż wymagany przez zewnętrzne i wewnętrzne regulacje. Regulacje te uzależniają wymagany poziom kapitałów własnych od skali działalności i podejmowanego przez Grupę ryzyka.

Mając na uwadze powyższy cel Grupa Banku:

- identyfikuje ryzyka istotne z punktu widzenia swojej działalności,
- zarządza istotnymi rodzajami ryzyka,
- wyznacza kapitał wewnętrzny, który zobowiązuje się posiadać na wypadek materializacji ryzyka,
- kalkuluje i raportuje miary adekwatności kapitałowej,
- dokonuje alokacji kapitału wewnętrznego na obszary biznesowe,
- przeprowadza testy warunków skrajnych,
- porównuje potrzeby kapitałowe z kapitałem posiadanym,
- integruje proces oceny adekwatności kapitałowej z procesem opracowywania Strategii Banku, planów finansowych i sprzedażowych.

Podczas procesu identyfikacji istotnych rodzajów ryzyka w działalności Grupy, po uwzględnieniu skali i złożoności działania określone są dodatkowe rodzaje ryzyka, które zdaniem kierownictwa Banku nie są w pełni ujęte w ramach rodzajów ryzyka w Filarze I. Identyfikacja ma na celu optymalne dostosowanie struktury kapitału wewnętrznego do rzeczywistych potrzeb kapitałowych, odzwierciedlających faktyczny poziom ekspozycji na ryzyko.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa wyliczała dodatkowo kapitał wewnętrzny dla następujących rodzajów ryzyka, uznanych w procesie identyfikacji za istotne:

- Jako **trwale istotne rodzaje ryzyka** Grupa uznaje następujące rodzaje ryzyka:
 - ryzyko kredytowe,
 - ryzyko operacyjne,
 - ryzyko braku zgodności,
 - ryzyko stopy procentowej księgi bankowej,
 - ryzyko płynności finansowej.
- Dodatkowo Grupa identyfikuje następujące **okresowo istotne rodzaje ryzyka**:
 - ryzyko strategiczne,
 - ryzyko cyklu gospodarczego,
 - ryzyko outsourcingu,
 - ryzyko kredytowe Filara II,
 - ryzyko rezydualne,
 - ryzyko cen instrumentów dłużnych księgi handlowej.

Kapitał wewnętrzny dla powyższych rodzajów ryzyka (z poniżej opisanymi zastrzeżeniami) wyliczany jest na podstawie wewnętrznych metod zaakceptowanych przez Zarząd Banku uwzględniających skalę i specyfikę działania Grupy w kontekście danego rodzaju ryzyka.

Dodatkowo przy wyznaczaniu kapitału wewnętrznego, Bank stosuje konserwatywne podejście w zakresie uwzględnienia efektu dywersyfikacji ryzyka pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Ze względu na specyfikę ryzyka płynności oraz wzorując się na rozwiązaniach oraz standardach i praktykach rynkowych, Bank nie wyznacza dodatkowego kapitału wewnętrznego na to ryzyko. Z tego względu jednak przywiązuje szczególną uwagę do oceny procesu jego zarządzania.

Miary adekwatności kapitałowej

Zgodnie z Ustawą Prawo Bankowe w 2011 roku Grupa utrzymuje współczynnik wypłacalności wyznaczanego jako iloraz funduszy własnych i 12,5 krotności całkowitego wymogu kapitałowego na poziomie powyżej 8%.

W „Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Poczowego S.A. w 2011 roku” Bank zaprezentował współczynnik wypłacalności w wysokości 13,1%. natomiast po uwzględnieniu zaudytowanego pełnego wyniku netto bieżącego okresu współczynnik wypłacalności na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosi 13,9%.

Dodatkowo Grupa monitoruje wewnętrzny współczynnik wypłacalności (fundusze własne / 12,5 * kapitał wewnętrzny), na który nałożony jest limit zgodny z wymogami nadzorczymi tj. 8%.

W roku 2011 roku poziom współczynnika wypłacalności oraz poziom wewnętrznego współczynnika wypłacalności nie spadł poniżej wymaganego poziomu regulacyjnego (tj. nie nastąpiło przekroczenie nadzorczych norm adekwatności kapitałowej).

Prognozy miar adekwatności kapitałowej

Grupa w celu określenia możliwości rozwojowych w ramach systemu raportowego cyklicznie aktualizuje prognozę poszczególnych miar adekwatności kapitałowej.

Miary te prognozowane są w:

- krótkim horyzoncie czasowym, tj. w najbliższych 12 miesięcy,
- długim horyzoncie czasowym zgodnie z okresem obowiązywania aktualnej Strategii Banku.

Zgodnie z aktualnymi prognozami krótko- i długoterminowymi, miary adekwatności kapitałowej Grupy kształtują się powyżej minimalnych poziomów regulacyjnych. Niezależnie, w ramach procesu zarządzania kapitałem, Grupa posiada awaryjne plany kapitałowe, mające zastosowanie wyłącznie w przypadku zagrożenia przekroczenia miar adekwatności kapitałowej. Plan te określają sposoby optymalizacji i dostosowania profilu ryzyka oraz kapitału wewnętrznego w celu zapewnienia bezpiecznego ich poziomu, w tym także sposoby zwiększenia poziomu kapitałów własnych.

5.2. Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w § 20 ust. 1 załącznika nr 4 do Uchwały KNF w sprawie adekwatności kapitałowej banków (przy zastosowaniu metody standardowej)

Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w § 20 ust. 1 załącznika nr 4 do Uchwały nr 76/2010 KNF według stanu na 31 grudnia 2011 roku.

Tabela nr 7 - Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonych ryzykiem w podziale na klasy ekspozycji według stanu na 31 grudnia 2011 roku (w tys. zł)

klasa ekspozycji	8% ekspozycji ważonych ryzykiem
Rządy i banki centralne	0
Samorządy terytorialne i władze lokalne	6 843
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	16 973
Instytucje	1 229
Przedsiębiorcy	12 871
Detaliczne	60 821
Zabezpieczenie na nieruchomościach	81 565
Przeterminowane	4 118
Pozostałe	5 659
Razem	190 079

5.3. Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w § 6 ust. 1 załącznika nr 5 do Uchwały KNF w sprawie adekwatności kapitałowej banków

Grupa nie stosuje metody wewnętrznych ratingów do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

5.4. Kwota minimalnych wymogów kapitałowych, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 2 – 5 Uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków, łącznie oraz oddzielnie dla każdego rodzaju ryzyka

Istotnym założeniem warunkującym kształtowanie się poziomu całkowitego wymogu kapitałowego, jest nieznacząca skala działalności handlowej.

W 2011 roku Grupa dla celów wyznaczania całkowitego wymogu kapitałowego stosowała metody wynikające z Uchwały nr 76/2010 KNF, w tym w szczególności stosował:

- metodę standardową do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zgodnie z załącznikiem 4 do w/w Uchwały,
- uproszczoną technikę ujmowania zabezpieczeń, w której waga ryzyka kontrahenta jest zastępowana wagą ryzyka zabezpieczenia (jego wystawcy), zgodnie z załącznikiem 17 do w/w Uchwały,
- metodę wskaźnika podstawowego do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z załącznikiem 14 do w/w Uchwały,
- metodę podstawową do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego zgodnie z załącznikiem 6 do w/w Uchwały,
- metodę terminów zapadalności do obliczenia wymogu kapitałowego w tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych zgodnie z załącznikiem 10 do wyżej wymienionej Uchwały,

- metodę podstawową do obliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych zgodnie z załącznikiem 9 do wyżej wymienionej Uchwały,
- metodę zgodną z załącznikiem 12 do w/w Uchwały dla wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań,
- metodę zgodną z załącznikiem 13 do w/w uchwały dla wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej.

W związku z nieznaczającą skalą działalności handlowej oraz niskim poziomem realizowanych operacji walutowych wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego oraz rynkowych rodzajów ryzyka wyniósł w Grupie 0,00 zł. Oznacza to, iż na koniec 2011 roku Grupa posiadała wymóg kapitałowy wyłącznie z tytułu ryzyka kredytowego oraz ryzyka operacyjnego.

Tabela nr 8 - Wymóg kapitałowy w podziale na rodzaje ryzyka w Filarze I według stanu na 31 grudnia 2011 roku (w tys. zł)

Rodzaj ryzyka	Wymóg kapitałowy
Ryzyko kredytowe	190 079
Ryzyko operacyjne	32 548
Całkowity wymóg kapitałowy (Filar I)	222 627

5.5. Kwota minimalnego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego określonego zgodnie z załącznikiem nr 14 do Uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków - oddzielnie dla każdej z zastosowanych metod

Grupa dokonuje wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego w oparciu o metodę podstawowego wskaźnika. Wymóg kapitałowy zgodnie z zastosowaną metodą na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosił 32 548 tys. zł.

6. Ryzyko kredytowe i ryzyko rozmycia

6.1. Definicje należności przeterminowanych i z rozpoznaną utratą wartości, stosowane dla celów rachunkowości

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych tracą wartość, a strata z tytułu utraty wartości jest poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Do obiektywnych dowodów utraty wartości należą np. znaczące trudności finansowe dłużnika, niespłacenie lub zaleganie ze spłaceniem odsetek lub nominału, wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej dłużnika, obserwowane dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych.

Przesłanki utraty wartości podzielone są na dwie grupy:

1) Ilościowe (obligatoryjne):

- opóźnienie w spłacie raty kapitałowej lub odsetkowej przekracza 90 dni,
- w przypadku sektora rządowego i samorządowego opóźnienie w spłacie raty kapitałowej lub odsetkowej przekracza 30 dni,

2) Jakościowe:

a) Kryteria twarde (obligatoryjne):

- wypowiedzenie umowy kredytowej, postawienie w stan upadłości, jego likwidacja lub wszczęcie postępowanie naprawcze wobec dłużnika,
- restrukturyzacja zadłużenia poprzez zawarcie aneksu (np. dotyczącego wydłużenia okresu kredytowania, zmiany harmonogramu płatności, znaczącej zmiany zabezpieczeń itp.), który w innym przypadku nie zostałby zawarty,
- umorzenie części kredytu, układ, ugoda,

b) Kryteria miękkie (czynniki podlegające ocenie eksperckiej analityka dokonującego oceny):

- opóźnienia lub brak spłat rat kapitałowych lub odsetkowych,
- niekorzystne zmiany sytuacji finansowej kredytobiorcy,
- negatywne zmiany czynników makroekonomicznych, które mają wpływ na branżę, w której działa kredytobiorca,
- negatywne zmiany w wewnętrznej strukturze organizacyjnej czy strukturze kierownictwa,
- utrata rynków zbytu lub znaczących klientów,
- zmiana przepisów prawa mających negatywny wpływ na funkcjonowanie kredytobiorcy,
- znaczący spadek cen rynkowych zabezpieczeń ekspozycji,
- przegrana istotna sprawa sporna mogąca spowodować istotne straty,
- niedostarczenie przez kredytobiorcę dokumentów dotyczących jego sytuacji ekonomiczno-finansowej,
- inne, o ile mogą wpłynąć na przewidywane przepływy pieniężne.

6.2. Opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania korekt wartości i rezerw

Należności od innych banków oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom

W przypadku należności od innych banków oraz kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według zamortyzowanego kosztu, w pierwszej kolejności Grupa rozważa, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości pojedynczych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także łącznie w przypadku aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. W przypadku stwierdzenia, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, składnik ten jest włączany do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie oceniany pod względem utraty wartości. Aktywa oceniane indywidualnie pod względem utraty wartości, w przypadku których Grupa dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości lub postanawia taki odpis dalej ujmować, nie są uwzględniane w łącznej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat kredytowych). Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie rachunku rezerw i kwota straty ujmowana jest w rachunku zysków i strat. W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości. Kredyty wraz z dotyczącymi ich odpisami z tytułu utraty wartości są spisywane w momencie, gdy brak jest realnych perspektyw przyszłych odzysków oraz wszystkie zabezpieczenia zostały zrealizowane i przeniesione na rzecz Grupy. Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zwiększyła się bądź zmniejszyła z powodu zdarzenia, które miało miejsce po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu zwiększa się bądź zmniejsza poprzez skorygowanie rachunku rezerw.

Wartość bieżąca oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych jest ustalana przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla danego instrumentu finansowego. Jeżeli pożyczka bądź należność mają przypisaną zmienną stopę procentową, to stopa dyskontowa dla wyceny utraty wartości, jest bieżącą efektywną stopą procentową. Kalkulacja wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczonym zastawem składnikiem aktywów, odzwierciedla przepływy pieniężne, które mogą powstać w wyniku egzekucji, pomniejszone o koszty związane z pozyskaniem i sprzedażą zabezpieczenia, niezależnie od tego, czy dokonanie egzekucji jest prawdopodobne.

Dla celów łącznej oceny utraty wartości, aktywa finansowe grupowane są według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy, np. na podstawie oceny ryzyka kredytowego lub procesu oceniania według przyjętej skali, z uwzględnieniem typu składnika aktywów, branży, obszaru geograficznego, rodzaju zabezpieczenia, opóźnienia w spłacie i innych istotnych czynników.

Przyszłe przepływy pieniężne w grupie aktywów finansowych, dla których utrata wartości oceniana jest łącznie, są szacowane na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego. Dane historyczne dotyczące strat są korygowane na podstawie dostępnych bieżących danych, tak aby odzwierciedlić oddziaływanie bieżących warunków, które nie miały wpływu w okresie, na którym opierają się dane historyczne dotyczące strat, jak też, aby wyeliminować czynniki mające wpływ na dane historyczne, a niewystępujące obecnie. Oszacowania zmian przyszłych przepływów pieniężnych odzwierciedlają i zasadniczo są zgodne ze zmianami powiązanych dostępnych danych w poszczególnych okresach (takich jak stopa bezrobocia, ceny nieruchomości, ceny towarów, status płatności oraz inne czynniki, które wskazują na poniesione w grupie straty i ich rozmiary). Metodologia i założenia przyjęte do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie przeglądane w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi a rzeczywistymi.

Należności z tytułu kredytów preferencyjnych udzielonych w ramach rządowego programu "Rodzina na swoim" (w przypadku których preferencyjność polega na tym, iż część należnych Bankowi odsetek, w okresie pierwszych ośmiu lat spłaty pokrywana jest przez Skarb Państwa – dopłaty do oprocentowania realizowane są przez Bank

Gospodarstwa Krajowego) rozpoznawane są w momencie udzielenia kredytu w wysokości wypłaconych środków, a należności od Banku Gospodarstwa Krajowego są ujmowane w momencie wymagalności części odsetkowej raty, po spełnieniu przez kredytobiorcę warunku zapłaty części kapitałowej rat. Przychody odsetkowe z tytułu powyższych kredytów otrzymywane od klientów oraz od Banku Gospodarstwa Krajowego prezentowane są łącznie jako przychody odsetkowe od kredytów na nieruchomości od osób fizycznych.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

W przypadku aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności na każdy dzień bilansowy Grupa indywidualnie ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych. Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się, a kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się. Kwotę odwróconej straty ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

W przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

W przypadku inwestycji kapitałowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, do obiektywnych dowodów utraty wartości zalicza się znaczący bądź utrzymujący się spadek wartości godziwej składnika aktywów finansowych poniżej kosztu.

Jeżeli nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych, to skumulowane straty – będące różnicą pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszone o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat – wyksięguje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

Strat z tytułu utraty wartości inwestycji kapitałowych nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat; wzrost ich wartości godziwej po ujęciu straty z tytułu utraty wartości ujmowany jest bezpośrednio w innych całkowitych dochodach.

W przypadku instrumentów dłużnych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, ocena czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych odbywa się na takich samych zasadach, jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

Aktywa finansowe wyceniane według kosztu

Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalonych strat z tytułu utraty wartości nie poddaje się odwróceniu.

6.3. Łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych), bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego i średnia kwota ekspozycji w danym okresie w podziale na klasy

Tabela poniżej przedstawia kwotę ekspozycji, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego i średnie kwoty ekspozycji, w podziale na klasy ekspozycji według stanu na 31 grudnia 2011 roku.

Tabela nr 9 - Łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej w podziale na klasy ekspozycji według stanu na 31 grudnia 2011 roku (w tys. zł)

Klasy ekspozycji	Łączna kwota ekspozycji bilansowych	Średnia kwota ekspozycji bilansowych
Rządy i banki centralne	1 207 294	1 157 314
Samorządy terytorialne i władze lokalne	427 407	364 872
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	210 931	178 709
Institucje-banki	218 648	233 952
Przedsiębiorcy	190 821	204 219
Detaliczne	945 440	893 472
Zabezpieczenie na nieruchomościach	1 843 951	1 336 989
Przeteterminowane	56 496	43 049
Pozostałe	113 976	117 527
Razem	5 214 964	4 530 103

6.4. Struktura geograficzna ekspozycji w rozbiciu na obszary ważne pod względem istotnych klas ekspozycji wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne

Struktura geograficzna ekspozycji nie jest prezentowana, ponieważ Grupa prowadzi działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

6.5. Struktura branżowa ekspozycji lub w podziale według typu kontrahenta, w rozbiciu na klasy ekspozycji, wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne

Tabela poniżej przedstawia kwotę ekspozycji w podziale na typ kontrahenta i klasy ekspozycji według stanu na 31 grudnia 2011 roku.

Tabela nr 10 - Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość bilansowa netto) według typu kontrahenta i klas według stanu na 31 grudnia 2011 roku (w tys. zł)

Klasa ekspozycji	Osoby prywatne	Podmioty instytucjonalne i samorządowe	Odsetki	Razem
Rządy i banki centralne	0	44 168	X	44 168
Samorządy terytorialne i władze lokalne	0	424 626	X	424 626
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	0	209 520	X	209 520
Institucje-banki	6 465	1 109	X	7 574
Przedsiębiorcy	6 018	139 839	X	145 857
Detaliczne	941 085	0	X	941 085
Zabezpieczenie na nieruchomościach	1 590 204	243 436	X	1 833 640
Przeterminowane	39 179	16 852	X	56 031
Odsetki	X	X	16 881	16 881
Razem	2 582 951	1 079 550	16 881	3 679 382

6.6. Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji, wraz z dodatkowymi informacjami, jeżeli są istotne

Tabela poniżej przedstawia kwotę ekspozycji w podziale na okresy zapadalności według stanu na 31 grudnia 2011 roku.

Tabela nr 11 - Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość bilansowa netto) w podziale na terminy zapadalności według stanu na 31 grudnia 2011 roku (w tys. zł)

Oskres zapadalności	Kredyty i pożyczki
Do 1 miesiąca	57 815
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	85 845
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	406 988
Powyżej 1 roku do 5 lat	1 157 984
Powyżej 5 lat	1 915 114
Dla których termin zapadalności upłynął	38 755
Odsetki	16 881
Razem	3 679 382

6.7. W rozbiu na istotne branże lub typy kontrahentów kwoty: ekspozycji zagrożonych z rozpoznaną utratą wartości, salda korekt wartości i rezerw oraz korekt wartości i rezerw w danym okresie

Tabela poniżej przedstawia kwotę ekspozycji zagrożonych z rozpoznaną utratą wartości w podziale na rodzaj kontrahentów według stanu na 31 grudnia 2011 roku.

Tabela nr 12 - Kredyty i pożyczki udzielone klientom z rozpoznaną utratą wartości w podziale na rodzaj kontrahentów według stanu na 31 grudnia 2011 roku (w tys. zł)

Typy kontrahentów	wartość bilansowa brutto	odpisy z tytułu utraty wartości	wartość bilansowa netto
Osoby prywatne	107 058	52 252	54 806
Podmioty instytucjonalne	79 299	13 541	65 758
Jednostki samorządu terytorialnego	0	0	0
Odsetki	426	302	124
Razem	186 783	66 095	120 688

6.8. Kwoty ekspozycji zagrożonych bądź z rozpoznaną utratą wartości – przedstawione oddzielnie, w podziale na istotne obszary geograficzne, obejmujące w miarę możliwości kwoty korekt wartości i rezerw związane z każdym obszarem geograficznym

Struktura geograficzna ekspozycji nie jest prezentowana, ponieważ Grupa prowadzi działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

6.9. Uzgodnienie zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości

Tabela poniżej przedstawia zmiany stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości według stanu na 31 grudnia 2011 roku.

Tabela nr 13 - Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom według stanu na 31 grudnia 2011 roku (w tys. zł) */

Stan odpisów aktualizujących na dzień 1 stycznia 2011 roku	76 476
Utworzone w okresie	31 640
Rozwiązane w okresie	-17 567
Odpisy wykorzystane	-10 532
Stan odpisów aktualizujących na dzień 31 grudnia 2011 roku	80 017

*/ Stan odpisów dotyczy ekspozycji bilansowych z rozpoznaną utratą wartością oraz ekspozycji bilansowych, na które został utworzony odpis IBNR

7. Ryzyko kredytowe kontrahenta

7.1. Opis metodologii stosowanej do przypisania kapitału wewnętrznego i limitów kredytowych dla ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta

Obowiązujące w Grupie wewnętrzne limity koncentracji wierzytelności oraz poziomy referencyjne dzielą się na następujące rodzaje:

- Limity ze względu na rodzaj branży,
- Limity ze względu na rodzaj zabezpieczenia, w tym limity ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w rozumieniu Rekomendacji S,
- Limity ze względu na rodzaj produktu.

W okresach rocznych dokonuje się przeglądu oraz aktualizacji obowiązujących w Grupie limitów koncentracji zaangażowań kredytowych, jak również parametryzacji limitów pod względem bieżącej i planowanej struktury portfela kredytowego.

7.2. Opis zasad polityki w zakresie zabezpieczeń kredytowych i tworzenia rezerw kredytowych oraz narażenia na ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia

Zasady polityki w zakresie zabezpieczeń kredytowych i tworzenia rezerw kredytowych oraz narażenia na ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia odnoszą się wyłącznie do działalności Banku.

W Banku dąży się do przyjmowania zabezpieczeń najwyższej jakości. Podstawowymi kryteriami oceny jakości przedmiotu zabezpieczenia jest jego wartość rynkowa oraz płynność. Przy ocenie jakości zabezpieczenia Bank przyjmuje zasadę ostrożnego szacowania zarówno wartości rynkowej, jak i likwidacyjnej zabezpieczenia mając na uwadze, iż wymuszona sprzedaż składników majątkowych stanowiących zabezpieczenie kredytu powoduje, że uzyskiwana cena sprzedaży jest niższa niż rzeczywista wartość tego majątku. Stosowany system zabezpieczeń ma na celu ograniczenie ryzyka kredytowego w Banku i regulowany jest odrębnymi przepisami wewnętrznymi.

W Banku stosowane formy zabezpieczenia transakcji kredytowych uzależnione są od:

- rodzaju ryzyka,
- wielkości i rodzaju zaangażowania,
- okresu zaangażowania,
- przyjętych innych form minimalizacji ryzyka lub jego skutków.

W Banku przyjmuje się następujące prawne zabezpieczenia kredytów:

- weksel własny in blanco,
- weksel własny in blanco z klauzulą „nie na zlecenie”,
- poręczenie wekslowe (awal),
- poręczenie cywilne,
- gwarancję bankową,
- cesję wierzytelności,
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej,
- przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- zastaw rejestrowy,
- kaucję,

- blokadę środków na rachunkach bankowych,
- hipotekę zwykłą,
- hipotekę kaucyjną,
- fundusz gwarancyjny,
- ubezpieczenie na życie, od utraty pracy, okresowej spłaty kredytu.

Dążąc do minimalizacji poziomu ryzyka kredytowego w Banku stosuje się zasadę, iż:

- jakość stosowanych zabezpieczeń transakcji kredytowych powinna gwarantować zwrot wierzytelności Banku w możliwie krótkim okresie i przy maksymalnie niskich kosztach obsługi zobowiązania,
- na etapie rozpatrywania transakcji kredytowej, mając na uwadze regułę ostrożnej wyceny, wartość poszczególnych przedmiotów zabezpieczenia koryguje się współczynnikami ustalonymi dla poszczególnych grup aktywów. Wartość stosowanych zabezpieczeń powinna obejmować obok długu głównego, odsetki należne i karne, prowizję Banku, odszkodowania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania oraz poniesione koszty zaspokojenia wierzytelności (koszty sądowe) i koszty egzekucyjne, nie mniej jednak niż wysokość należnych odsetek za okres sześciu miesięcy.

Ustalając liczbę poręczycieli transakcji kredytowej bierze się pod uwagę zdolność kredytową, zarówno kredytobiorcy, jak i poszczególnych poręczycieli. Bank stosuje zasadę, iż uruchomienie kredytu następuje po ustanowieniu zabezpieczeń przewidzianych w umowie kredytowej. Jedynie w przypadku hipotek i zastawów rejestrowych Bank dopuszcza uruchomienie kredytu po przedłożeniu przez kredytobiorcę potwierdzenia złożenia i opłacenia wniosku o ustanowienie hipoteki lub zastawu rejestrowego.

7.3. Dodatnia wartość godziwa brutto kontraktów, korzyści z saldowania, bieżącej ekspozycji kredytowej, ustanowionego zabezpieczenia oraz wartości netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych, przy czym wartość netto ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych stanowi ekspozycję z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych po uwzględnieniu korzyści z prawnie obowiązujących umów saldowania jak i umów dotyczących zabezpieczenia kredytowego

Nie dotyczy Grupy.

7.4. Miary ustalania wartości ekspozycji zgodnie z przyjętą metodą, w zależności od dokonanego wyboru

Nie dotyczy Grupy.

7.5. Wartość referencyjna zabezpieczających kredytowych transakcji pochodnych i rozkład bieżącej ekspozycji kredytowej według typów

Nie dotyczy Grupy.

7.6. Kredytowe transakcje pochodne (referencyjne) w podziale na transakcje zawarte w celach związanych z własnym portfelem kredytowym, w tym stanowiące nierzeczywistą ochronę kredytową oraz na transakcje zawarte na zlecenie klientów i transakcje spekulacyjne, z dalszym rozbiem na zabezpieczenie zakupionej sprzedane w ramach każdej grupy produktów

Nie dotyczy Grupy.

7.7. Oszacowanie współczynnika α , jeśli Bank uzyskał zgodę od władz nadzorczych na szacowanie α

Nie dotyczy Grupy.

8. Stosowanie metody standardowej do wyznaczania ekspozycji ważonych ryzykiem

8.1. Nazwy zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych, z których ocen korzysta Bank oraz przyczyny ewentualnych zmian w tym zakresie

Grupa korzysta z ocen ratingowych Moody's, Standard & Poor's i Fitch.

8.2. Klasy ekspozycji, dla których stosowane są oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych

Oceny wiarygodności kredytowej są stosowane dla klasy „ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji”.

8.3. Opis procesu stosowanego do przenoszenia oceny emitenta i emisji na pozycje spoza portfela handlowego

Nie dotyczy Grupy.

8.4. Przyporządkowanie ocen wiarygodności kredytowej przyznanych przez każdą z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i agencji kredytów eksportowych do odpowiednich stopni wiarygodności kredytowej określonych w załączniku nr 4 do Uchwały KNF w sprawie adekwatności kapitałowej banków, przy czym nie ma obowiązku ogłaszania tej informacji, jeśli Bank stosuje standardowy system przyporządkowania ocen, wskazany w załączniku nr 4 do Uchwały KNF w sprawie adekwatności kapitałowej banków oraz w uchwale KNF wydanej na podstawie art. 128 ust. 6 pkt. 6 ustawy - Prawo bankowe

Nie dotyczy Grupy.

8.5. Wartość ekspozycji przed i po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego dla każdego stopnia wiarygodności kredytowej ustalonego dla metody standardowej oraz pozycji, które stanowią pomniejszenia funduszy własnych

Tabela poniżej przedstawia kwotę ekspozycji przed i po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego dla każdego stopnia wiarygodności kredytowej ustalonego dla metody standardowej oraz pozycji, które stanowią pomniejszenia funduszy własnych według stanu na 31 grudnia 2011 roku.

Tabela nr 14 - Wartość ekspozycji przed i po zastosowaniu technik ograniczania ryzyka kredytowego według stanu na 31 grudnia 2011 roku (w tys. zł)

Metoda Standardowa ryzyka kredytowego wyłączająca pozycje sekurytyzowane	Ekspozycje netto przed zastosowaniem technik CRM	Ekspozycje netto po zastosowaniu technik CRM
Ekspozycje według Metody Standardowej razem	5 595 389	5 595 389
Rządy i banki centralne	1 207 293	1 444 109
Samorządy terytorialne i władze lokalne	429 507	429 507
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	222 307	221 504
Banki wielostronnego rozwoju	0	0
Organizacje międzynarodowe	0	0
Instytucje - banki	219 639	34 636
Przedsiębiorcy	261 401	216 978
Detaliczne	1 104 575	1 103 578
Zabezpieczenie na nieruchomościach	1 980 194	1 974 843
Przeterminowane	56 497	56 258
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0	0
Obligacje zabezpieczone	0	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec instytucji - banków i przedsiębiorców	0	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
Pozostałe	113 976	113 976

9. Obliczanie kwoty ekspozycji metodą wewnętrznych ratingów

Grupa nie stosuje metody wewnętrznych ratingów do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

10. Stosowanie metody wartości zagrożonej

Grupa nie stosuje metody wartości zagrożonej do wyliczenia całkowitego wymogu kapitałowego.

11. Ryzyko operacyjne

11.1. Stosowane metody wyliczenia wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego

Grupa dokonuje wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego w oparciu o metodę podstawowego wskaźnika.

11.2. W przypadku stosowania metod zaawansowanego pomiaru zgodnie z § 34-67 załącznika nr 14 do Uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków – opis metodologii, włącznie z omówieniem odpowiednich wewnętrznych i zewnętrznych czynników uwzględnionych przy stosowanej metodzie. W przypadku częściowego zastosowania metody - omówienie i zakres stosowanych metod

Grupa nie wykorzystuje metod zaawansowanego pomiaru w zakresie ryzyka operacyjnego.

12. Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym

12.1. Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) oraz opis stosowanych zasad rachunkowości i metod wyceny, w tym podstawowe założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz opis wszelkich istotnych zmian tych praktyk

Tabela poniżej przedstawia kwotę ekspozycji kapitałowej, która nie została uwzględniona w portfelu handlowym według stanu na 31 grudnia 2011 roku.

Tabela nr 15 - Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku (w tys. zł)

Rodzaj ekspozycji kapitałowej	Wartość bilansowa
Akcje	8

Po początkowym ujęciu kapitałowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się w wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej w stosunku do wyceny według zamortyzowanego kosztu ujmują się w innych całkowitych dochodach (inne całkowite dochody kumulowane są w pozycji kapitału „Kapitał z aktualizacji wyceny”). Kapitał z aktualizacji wyceny podlega rozliczeniu do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży składnika aktywów bądź wystąpienia utraty jego wartości. W przypadku wystąpienia utraty wartości wskazanego składnika aktywów, zaklasyfikowanego do portfela dostępnego do sprzedaży, wcześniej ujęte zwiększenia wartości z przeszacowania do wartości godziwej pomniejszają kapitał z aktualizacji wyceny. Jeżeli kwota uprzednio ujętych zwyżek jest niewystarczająca na pokrycie utraty wartości, różnicę odnosi się do rachunku zysków i strat.

Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa do otrzymania płatności.

Jeśli nie można ustalić wartości godziwej, wówczas aktywa są ujmowane według kosztu nabycia z uwzględnieniem utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

12.2. Wartość bilansowa, wartość godziwa i dla kapitałowych papierów wartościowych notowanych na giełdzie porównanie ceny rynkowej z wartością godziwą

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa nie posiadała ekspozycji kapitałowych notowanych na giełdzie.

12.3. Rodzaje, charakter i kwoty ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych w podziale na: papiery notowane na giełdzie, odpowiednio zdywersyfikowane portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych oraz inne ekspozycje

Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym w podziale na papiery notowane na giełdzie, odpowiednio zdywersyfikowane portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych oraz inne ekspozycje według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

Tabela nr 16 - Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym w podziale na papiery notowane na giełdzie, odpowiednio zdywersyfikowane portfele kapitałowych papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych oraz inne ekspozycje według stanu na 31 grudnia 2011 roku (w tys. zł)

Rodzaj ekspozycji kapitałowej	Wartość bilansowa
Papiery notowane na giełdzie	0
Odpowiednio zdywersyfikowane portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych	0
Inne ekspozycje	8

12.4. Zrealizowane zyski lub straty ze sprzedaży i likwidacji w ujęciu skumulowanym w danym okresie

W 2011 roku Grupa nie dokonywała sprzedaży ani likwidacji ekspozycji kapitałowych (w tym akcji i udziałów).

12.5. Kwota ogółem niezrealizowanych zysków i strat, łączne niezrealizowane zyski i straty z przeszacowania oraz inne pozycje o podobnym charakterze zaliczone do funduszy podstawowych lub uzupełniających

Pozycje zaliczone do funduszy podstawowych i uzupełniających zgodnie z art. 127 ustawy Prawo bankowe i Uchwały nr 325/2011 KNF przedstawiono szczegółowo wraz z opisem składników funduszy własnych w sekcji 4 niniejszego dokumentu.

13. Ryzyko stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko, na jakie narażony jest wynik finansowy oraz fundusze własne Banku z powodu zmian stóp procentowych. Ryzyko stopy procentowej wynika z następujących źródeł:

- niedopasowania terminów przeszacowania,
- ryzyka bazowego,
- ryzyka krzywej dochodowości,
- ryzyka opcji klienta.

Pomiar i monitorowanie ryzyka stopy procentowej Księgi Bankowej dokonywane jest za pomocą następujących miar ryzyka:

- wartość luki oraz luki skumulowanej stopy procentowej w poszczególnych przedziałach przeszacowania,
- BPV – Basis Point Value – oznacza wyrażone w wartościach pieniężnych ryzyko stopy procentowej, jakie wiąże się z utrzymaniem danej pozycji przy zmianie stóp procentowych o jeden punkt bazowy,
- Duration – miara ryzyka stopy procentowej interpretowana jako średni czas trwania instrumentu lub portfela,
- wskaźniki przedpłat kredytów i zrywalności depozytów dla poszczególnych typów produktów i podmiotów.

W roku 2011 Bank dokonał zmiany w sposobie wyznaczenia wartości bieżącej depozytów i kredytów, będącej podstawą wyliczenia miar ryzyka stopy procentowej. Na potrzeby wyliczenia miar ryzyka wartości bieżąca wyznaczana jest w oparciu o stawki referencyjne wynikające z terminów ich przeszacowania z wykluczeniem marży komercyjnej realizowanej na produkcie. Wdrożone rozwiązanie jest spójne z istniejącym w Banku systemem rentownościowym i zapewnia efektywne zarządzanie ryzykiem stopy procentowej przez Departament Skarbu.

Na potrzeby pomiaru ryzyka stopy procentowej przyjmuje się założenie, że wcześniejsze spłaty kredytów zostaną zastąpione poprzez nowo udzielane kredyty. Dodatkowo Bank przeprowadza analizę wskaźnikową przedpłat kredytów, która pokazuje niskie ryzyko związane z wykorzystywaniem opcji wcześniejszej spłaty przez klientów Banku.

Dodatkowo Bank przeprowadza testy warunków skrajnych polegające na analizie wrażliwości, badającej wpływ zmian stóp procentowych na wartość bieżącą pozycji narażonych na ryzyko w oparciu o założone zmiany krzywej dochodowości (100 p.b., 200 p.b., 400 p.b.), a także wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku.

Tabela nr 17 - Wyniki testów warunków skrajnych na +/- 200 p.b. według stanu na 31 grudnia 2011 roku oraz 31 grudnia 2010 roku (w tys. zł) dla Księgi Bankowej, Bank posiada nieistotną ekspozycję na ryzyko stopy procentowej w walutach innych niż złoty polski.

Zmiana	Stan na 31/12/2011	Stan na 31/12/2010
200 p.b. w dół	(7 892)	(6 226)
200 p.b. w górę	9 165	6 659

Zgodnie z przyjętą metodyką ryzyko stopy procentowej Księgi Bankowej zarządzane jest w Banku w ramach dwóch pozycji:

- Pozycji Oddziałowej, obejmującej w szczególności produkty sprzedawane w sieci Banku, bez uwzględnienia części stabilnej rachunków bieżących oraz stabilnej części konta oszczędnościowego,

- Pozycji Strukturalnej, obejmującej portfele papierów wartościowych finansowane zobowiązaniami bez określonego terminu wymagalności.

Zarządzając Księgą Bankową, Bank dąży do maksymalnego ograniczenia ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie odpowiedniego systemu limitów zgodnych z przyjętym poziomem "apetytu na ryzyko". Ryzyko generowane w ramach poszczególnych pozycji limitowane jest wielkością określonych wskaźników, takich jak: luka skumulowana i BPV dla Pozycji Oddziałowej oraz BPV portfela i Duration strony aktywnej portfeli Pozycji Strukturalnej.

Raportowanie o wynikach przeprowadzonych analiz:

- w celach operacyjnych dla Departamentu Skarbu – codziennie,
- w celach zarządczych dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami – dwutygodniowo i miesięcznie,
- w celach zarządczych dla Zarządu Banku – miesięcznie,
- w celach zarządczych dla Rady Nadzorczej Banku – przynajmniej dwa razy w roku.

14. Obliczenie wymogów kapitałowych na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważone ryzykiem

Grupa nie posiada ekspozycji sekurytyzacyjnych.

15. Obliczanie kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z metodą wewnętrznymi ratingów

Grupa do wyliczenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego nie stosuje metody zaawansowanego pomiaru.

16. Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego

16.1. Polityka i procedury dotyczące saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych wraz ze wskazaniem, w jakim stopniu Bank je stosuje

Nie dotyczy Grupy.

16.2. Polityka i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń kredytowych i zarządzania zabezpieczeniami oraz głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez Bank

Polityka i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń kredytowych i zarządzania zabezpieczeniami oraz głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez Bank opisane zostały w pkt 7.2.

16.3. Główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytowa

Nie dotyczy Grupy.

16.4. Informacja o koncentracji ryzyka rynkowego lub kredytowego w zakresie zastosowanych instrumentów ograniczania ryzyka

W Grupie nie występuje koncentracja ryzyka rynkowego oraz ryzyka kredytowego w zakresie zastosowanych instrumentów ograniczania ryzyka.

16.5. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy zastosowaniu metody standardowej zgodnie z załącznikiem nr 4 do Uchwały KNF w sprawie adekwatności kapitałowej banków - oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji - całkowita wartość ekspozycji zabezpieczona przez uznane zabezpieczenia finansowe lub inne uznane zabezpieczenia, po uwzględnieniu korekt z tytułu zmienności

Tabela poniżej przedstawia dane w zakresie stosowania rzeczywistej ochrony kredytowej w Grupie według stanu na 31 grudnia 2011 roku.

Tabela nr 18 - Rzeczywista ochrona kredytowa według stanu na 31 grudnia 2011 roku (w tys. zł)

Opis	Zabezpieczenia finansowe oraz pozostała rzeczywista ochrona kredytowa
Metoda Standardowa ryzyka kredytowego wyłączająca pozycje sekurytyzowane	X
Ekspozycje według Metody Standardowej razem	6 567
Rządy i banki centralne	0
Samorządy terytorialne i władze lokalne	0
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	0
Banki wielostronnego rozwoju	0
Organizacje międzynarodowe	0
Instytucje - banki	0
Przedsiębiorcy	3 940
Detaliczne	82
Zabezpieczenie na nieruchomościach	2 467
Przeterminowane	78
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0
Obligacje zabezpieczone	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec instytucji - banków i przedsiębiorców	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0
Pozostałe	0

16.6. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy zastosowaniu metody standardowej lub metody IRB - oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji - całkowita wartość ekspozycji zabezpieczona gwarancją lub kredytowymi instrumentami pochodnymi

Tabela poniżej przedstawia dane w zakresie stosowania nierezeczywistej ochrony kredytowej w Grupie według stanu na 31 grudnia 2011 roku.

Tabela nr 19 - Nierzeczywista ochrona kredytowa według stanu na 31 grudnia 2011 roku (w tys. zł)

Opis	Gwarancje
Metoda Standardowa ryzyka kredytowego wyłączająca pozycje sekurytyzowane	X
Ekspozycje według Metody Standardowej razem	244 333
Rządy i banki centralne	0
Samorządy terytorialne i władze lokalne	0
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	803
Banki wielostronnego rozwoju	0
Organizacje międzynarodowe	0
Instytucje - banki	192 598
Przedsiębiorcy	44 423
Detaliczne	997
Zabezpieczenie na nieruchomościach	5 352
Przeterminowane	161
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0
Obligacje zabezpieczone	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec instytucji - banków i przedsiębiorców	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0
Pozostałe	0

17. Stosowanie metody zaawansowanej w pomiarze ryzyka operacyjnego

Grupa do wyliczenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego nie stosuje metody zaawansowanego pomiaru.

18. Stosowane zasady ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku

W procesie ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku, podjęto następujące działania:

- został wybrany zewnętrzny konsultant, który odpowiedzialny jest za analizę dokumentów z zakresu prawa pracy oraz dokumentów korporacyjnych obowiązujących w Banku, opracowanie rekomendacji koniecznych działań i zmian w tych dokumentach wymaganych Uchwałą 258/2011 oraz Uchwałą 259/2011.
- wprowadzono w Statucie Banku zapisy dotyczących prawa Rady Nadzorczej do powoływania komitetów, w tym między innymi Komitetu ds. Wynagrodzeń.